

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 7C/224/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5612210687
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 12. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Brišková
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2014:5612210687.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Liptovský Mikuláš samosudkyňou JUDr. Gabrielou Briškovou v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, právne zastúpeného Fridrich Paľko, s. r. o., so sídlom v Bratislave, ul. Gr?sslingova 4, IČO: 36 864 421, proti žalovanej: Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Župné námestie 13, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, takto

rozhodol:

Žaloba sa z a m i e t a.

Žalovanému sa n e p r i z n á v a náhrada trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca sa podanou žalobou na tunajšom súde dňa 27. 9. 2012 domáhal uloženia povinnosti žalovanému zaplatiť mu sumu 1.341,01 eur z titulu majetkovej škody a sumu 268,20 eur z titulu nemajetkovej ujmy, všetko v lehote troch dní od právoplatnosti rozsudku a náhrady trov konania. Žalobu odôvodnil tým, že podal návrh na vykonanie exekúcie súdnemu exekútorovi na vymoženie pohľadávky priznanej exekučným titulom, ktorým bol rozsudok rozhodcovského súdu, z dôvodu nesplnenia záväzku vyplývajúceho zo zmluvy o úvere povinným O. Q. (číslo exekučnej veci EX 12926/2009). Okresný súd Liptovský Mikuláš v exekučnom konaní bol povinný rozhodnúť o následnej žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v lehote 15 dní od doručenia žiadosti. Exekučný súd však rozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie až dňa 27. 1. 2011, a to rozhodnutím o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia, po uplynutí zákonom stanovenej doby viac ako 425 dní. Prejednávaná vec nevykazovala prvky nadmernej právnej zložitosti a nevyžadovala takú spoluprácu s účastníkmi konania, ktorá by mohla mať podstatný vplyv na čas potrebný k posúdeniu a rozhodnutiu. Neexistuje okolnosť, ktorá by umožňovala exekučnému súdu postupovať nesústreďene a so zbytočnými prietahmi. Žalobca si z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu uplatnil náhradu majetkovej škody v celkovej výške 1.341,01 eur, predstavujúcu náhradu istiny s príslušenstvom, ktorá viac nemôže byť priznaná právoplatným rozhodnutím všeobecného súdu v občianskom súdnom konaní vedenom proti dlžníkovi zo záväzkového vzťahu zmluvy o úvere. Žalobca si uplatnil aj náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, keďže došlo k zmareniu legitímneho očakávania žalobcu, že správnym a zákonným postupom súdu dôjde k vymoženiu jeho pohľadávky. Žalobca mohol vďaka skorému rozhodnutiu exekučnému súdu v zákonnej lehote včas a efektívne uskutočniť rad iných krokov smerujúcich k zvýšeniu úspechu mimosúdneho zabezpečenia vymožitelnosti jeho pohľadávky a príslušenstva, pretože by vedel, že žiadosť bola zamietnutá. Neexistencia vnútroštátneho prostriedku nápravy v spojení s absolútnou nemožnosťou vrátenia strateného času vyvolal u žalobcu, resp. u členov riadiacich orgánov spoločnosti, ako aj u majiteľov pocity frustrácie, úzkosti, nespravodlivosti, neistoty a nedôvery v právo a rovnosť v spoločnosti, zánik ďalších plánovaných podnikateľských aktivít, zánik už vytvorených podnikateľských aktivít, hospodársku stratu, spôsobila neistotu v plánovaní

ďalších rozhodnutí. Potreba náhrady nemajetkovej ujmy má svoj základ v požiadavke na spravodlivé usporiadanie vzťahov a dosiahnutie adekvátnej nápravy a primeranej satisfakcie za porušenie základných práv a princípov právneho štátu. Žalobca si uplatnil ako primeranú náhradu nemajetkovej ujmy sumu 268,20 eur predstavujúcu 20% z uplatňovanej istiny s príslušenstvom (hodnoty majetkového práva postihnutého procesnou deformáciou).

Žalovaný so žalobou nesúhlasil a navrhol ju zamietnuť. Žalobca neuvádza kroky, ktoré podnikol na odstránenie neželaného stavu, či využil možnosť sťažnosti na zbytočné prietahy v príslušných konaniach predsedovi súdu, možnosť podania ústavnej sťažnosti, t.j. či využil účinné prostriedky nápravy na urýchlenie konania. Všeobecný súd nie je oprávnený posudzovať prietahy v konaní, túto právomoc má iba predseda súdu alebo Ústavný súd SR. Prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody boli doručené žalovanému 23. 4. 2012. Žaloba bola podaná pred uplynutím šesťmesačnej lehoty, v dôsledku čoho ide o predčasne uplatnený nárok. Žalobca napriek výzve ministerstva spravodlivosti pri predbežnom prerokovaní nároku neposkytol súčinnosť, čím zmaril možnosť predbežne prerokovať nárok. Žalobca nepreukázal predpoklady pre priznanie náhrady škody pre nesprávny úradný postup podľa § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov. Prax ukázala, že lehota na poverenie exekútora je výraznou prekážkou toho, aby mohli súdy objektívne posúdiť zákonnosť exekúcie, ak exekučným titulom je notárska zápisnica alebo rozhodcovský rozsudok. Prejavilo sa to vo veľkom počte nezákonných exekúcií a zbytočným vznikom trov exekučného konania. Žalovaný poukázal na rozsudok Európskeho súdneho dvora Asturcom C-40/08, ktorý nevylučuje posúdenie zmluvnej podmienky v exekučnom konaní. Unáhlené konanie zo strany súdov by mohlo viesť k nedostatočnému a nekvalitnému posúdeniu prípadu a tým aj otázky, či rozhodcovský rozsudok spĺňa všetky kritériá zákonnosti. V dôsledku legislatívnej zmeny účinnnej od 1. 6. 2011, pätnásťdňová lehota na vydanie poverenia neplatí pri rozhodnutí rozhodcovského súdu ako exekučnom titule. V dôvodovej správe k novelizovanému ustanoveniu exekučného poriadku je uvedené, že správnosť aplikácie dotknutého ustanovenia na rozhodcovský rozsudok ako exekučný titul osvedčila svojim autentickým výkladom Národná rada SR ako zákonodarný zbor. Podľa rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 16/02 pri posúdení, či došlo k porušeniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, súd prihliada síce na lehoty, ktoré sú uvedené v ústave alebo v zákone, ale ich nedodržanie nepovažuje automaticky za porušenie uvedeného základného práva, pretože aj v týchto prípadoch sú rozhodujúce všetky okolnosti danej veci. Pojem zbytočné prietahy je autonómny, ktorý nemožno vykladať a aplikovať len s ohľadom na lehoty uvedené v zákone. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci ani v týchto prípadoch postup dotknutého štátneho orgánu nemusí sa vyznačovať takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prietahy v zmysle článku 48 ods. 2 ústavy. Žalobca si nespĺnil povinnosť tvrdenia, ako ani dôkaznú povinnosť vo vzťahu k náležitostiam podľa ustanovenia § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003. S poukazom na judikatúru Ústavného súdu SR všeobecný súd nemôže konštatovať prietahy v konaní a priznať za ne náhradu. Exekučný poriadok bol novelizovaný zákonom č. 102/2011 Z. z. čo znamená, že nárok vychádzajúci z nesprávneho úradného postupu v podobe nerozhodnutia v pätnásťdňovej lehote v exekučnom konaní začatom po 1. 6. 2011, nemá žiadnu oporu v zákone. Pätnásťdňová lehota na rozhodnutie súdu o udelení poverenia na vykonanie exekúcie neplatí, ak ide o exekučný titul, ktorým je vykonateľné rozhodnutie rozhodcovských súdov. Zo samotnej dikcie ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vyplýva, že pätnásťdňová lehota sa nevzťahuje na vydanie rozhodnutia v podobe zamietnutia žiadosti o vydanie poverenia (týka sa prípadu pozitívneho rozhodnutia o žiadosti súdneho exekútora). Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, je viazaný rozhodnutím tohto orgánu. Rozhodovacia činnosť sa ani nepovažuje za nesprávny úradný postup. Žalovaný poukázal na ustanovenie § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka. V tejto súvislosti nie je možné opomenúť povahu a predmet konaní, v ktorých malo dôjsť k nesprávne úradnému postupu, a to pri zohľadnení povahy podnikateľskej činnosti žalobcu a s tým spojených okolností prípadu. V posledných rokoch zložky štátnej moci zamerali svoju pozornosť na ochranu spotrebiteľských práv, pričom je všeobecne známe, že potrebu ochrany práv spotrebiteľov podmienila najmä činnosť žalobcu na trhu spotrebiteľských úverov. Práve uplatňovanie rôznych pohľadávok z titulu spotrebiteľských úverov je predmetom exekučných konaní, ktoré žalobca inicioval. Žalovaný poukázal na list Európskej komisie Generálneho riaditeľstva pre spravodlivosť číslo JUST/A3/RM/kb D (2010) 1360 adresovaný stálemu predstaviteľovi SR pri Európskej únii, v ktorom Európska komisia poukázala na to, že v súvislosti s podnikateľskými praktikami žalobcu dostala sťažnosti od slovenských spotrebiteľov, ako aj slovenského združenia na ochranu spotrebiteľov. Útvary Komisie

sa o uvedenom dozvedeli aj prostredníctvom návrhu na začatie prejudiciálneho konania, podaného Krajským súdom v Prešove podľa článku 267 zmluvy. Problémy s uvedenými praktikami sa týkajú skutočnosti, že zmluvné podmienky boli stanovené prostredníctvom vopred formulovaných podmienok, ktoré jednostranne určili veritelia. Tieto podmienky sú pre spotrebiteľa veľmi tvrdé a ich zjavným cieľom je zbaviť spotrebiteľov práv, ktoré vyplývajú z právnych predpisov na ochranu spotrebiteľa. Jedným z osobitných aspektov je uplatňovanie nárokov zo strany nebankových inštitúcií, okrem iného prostredníctvom systematického využívania rozhodcovských orgánov, ktoré sa javia ako predpojaté, a v prípade ktorých sa zdá, že vôbec neuplatňujú právne predpisy na ochranu spotrebiteľa. Formulár zmluvy spoločnosti POHOTOVOST', s. r. o. obsahuje podmienky, ktoré sa odchyľujú od kogentných ustanovení noriem na ochranu spotrebiteľa. Celkové náklady úverov poskytovaných žalobcom boli neprimerane vysoké, v niektorých prípadoch takmer 100% ročne zo sumy získanej od spoločnosti. Náklady na spracovanie zmluvy o úvere sa javili mnohonásobne vyššie ako poplatky, ktoré účtujú banky. Dlžník je povinný zaplatiť v prípade nesplnenia zmluvných záväzkov sankciu vo výške 91,25% ročne. Možnosť splatiť veriteľovi dlžnú sumu pred termínom splatnosti, nemala zbavovať dlžníka povinnosti zaplatiť poplatok vo výške 95,6% z úveru. Okresný súd Prešov, podľa článku v denníku SME zo dňa 16. 7. 2012, označil konanie žalobcu v prejednávanej veci za mimoriadne závažnú nečestnú činnosť. Z článku vyplýva aj skutočnosť, že Asociácia organizácií splátkového predaja vylúčila žalobcu zo svojich radov. Žalobca a jeho praktiky sú vnímané verejnosťou negatívne, boli predmetom záujmu Európskej komisie. Žalobca je vnímaný ako spoločnosť využívajúca neprijateľné podmienky, zneužívajúc slabé finančné a právne vedomie nízkopríjmových osôb. V takýchto prípadoch súdna moc musí pozornejšie skúmať akékoľvek podanie žalobcu, najmä v prípade návrhu na vykonanie exekúcie, kde v prípade žalobcu automaticky nastáva zvýšené riziko ohrozenia alebo porušenia práva spotrebiteľa (povinného v exekučnom konaní). Uvedené má vplyv aj na otázku posúdenia nesprávneho úradného postupu, keďže súdy museli obzvlášť opatrne zvažovať, či poverenie vydajú alebo nevydajú, s čím je spojená vyššia časová náročnosť vykonania procesného úkonu súdom. S prihliadnutím na charakteristiku správania sa žalobcu, je jeho nárok na náhradu škody voči štátu v rozpore s dobrými mravmi, keďže uplatnená škoda mala žalobcovi vzniknúť pri spornej a negatívne posudzovanej podnikateľskej aktivite žalobcu. Žalobca nepreukázal atribúty zodpovednostného vzťahu, vrátane príčinnej súvislosti, a to priameho a bezprostredného vzťahu príčiny a následku vo vzťahu k vzniknutej škode žalobcovi. Žalobca si stav, v ktorom sa ocitol zaviniť sám, spôsobom vykonávania podnikateľskej činnosti, pričom v súčasnosti je zrejmé, že žalobca si uplatňuje ničím neodôvodnené a ničím nepreukázané čiastky v podobe majetkovej škody alebo nemajetkovej ujmy. Nulitný rozhodcovský rozsudok nepredstavuje prekážku res iudicatae pre uplatnenie nároku žalobcu na súde. Žalobca nepreukázal vznik ani výšku škody. Určenie náhrady nemajetkovej ujmy percentuálnou čiastkou z tvrdenej skutočnej škody predstavuje nesprávny spôsob určenia náhrady.

Súd vykonal dokazovanie listinami: sprievodným listom k žiadostiam o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, písomnosťou Európskej komisie, správou denníka SME, pripojeným exekútorským spisom sp. zn. 6Er/1113/2009, zistiť nasledovné:

Z listu Európskej komisie Generálneho riaditeľstva pre spravodlivosť pod číslom JUST/A3/RM/kb D (2010) 1360 bolo zistené, že Útvary Komisie dostali v súvislosti s podnikateľskými praktikami spoločnosti POHOTOVOST', s. r. o. a ďalších nebankových inštitúcií pôsobiacich na trhu spotrebiteľských úverov sťažnosti od slovenských spotrebiteľov, ako aj slovenského združenia na ochranu spotrebiteľov. Útvary sa o týchto praktikách dozvedeli aj prostredníctvom návrhu na začatie prejudiciálneho konania podaného Krajským súdom v Prešove. Zdá sa, že týmito praktikami je postihnutá veľká časť obyvateľov Slovenska, pričom ide najmä o občanov s nízkymi príjmami. Problémy v spojitosti s týmito praktikami sa týkajú predovšetkým skutočnosti, že zmluvné podmienky sú stanovené prostredníctvom vopred formulovaných podmienok, ktoré jednostranne určili veritelia. Tieto podmienky sú pre spotrebiteľov veľmi tvrdé a ich zjavným cieľom je zbaviť spotrebiteľov práv, ktoré im vyplývajú z právnych predpisov na ochranu spotrebiteľa. Jedným z osobitných aspektov je uplatňovanie nárokov zo strany nebankových inštitúcií, okrem iného prostredníctvom systematického využívania rozhodcovských orgánov, ktoré sa javia ako predpojaté, a v prípade ktorých sa zdá, že vôbec neuplatňujú právne predpisy na ochranu spotrebiteľa. V písomnosti označenej ako Ekonomika SME bolo uvedené: vymáhanie dlhov súd nebankovke stopol, tá zákaz obišla. Bolo zistené, že súd rozhodol, že POHOTOVOST' nesmie vymáhať dlžoby exekúciou, pre iné firmy, to neplatí. Nebanková spoločnosť obišla súdny zákaz exekúcie tým, že postúpila pohľadávky na inú firmu. Tá zase hrozí exekúciami. Žalobu proti POHOTOVOSTI, na ktorej praktiky upozorňovala v roku 2010 aj Európska komisia, podala Asociácia užívateľov služieb. Odôvodnila to stovkami klientov,

ktorých nebankovka poškodila a dohnala k psychickým problémom. Za sankčný úrok POHOTOVOSŤ žiada úrok 91,25% ročne.

Z obsahu pripojeného spisu tunajšieho súdu sp. zn. 6Er/1113/2009 bolo zistené, že žalobca spísal pred súdnym exekútorom dňa 28. 11. 2009 návrh na vykonanie exekúcie proti povinnému O. Q., na základe exekučného titulu Rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu zo dňa 27. 10. 2009, sp. zn. SR 14208/08, na vymoženie povinnosti zaplatiť sumu 260,91 eur, úrok z omeškania vo výške 0,25% denne z dlžnej sumy 244,98 eur, od 3. 10. 2008 do zaplatenia, trov konania 115,36 eur. Žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola doručená súdnym exekútorom Okresnému súdu Liptovský Mikuláš dňa 28. 12. 2009. Výzvou zo dňa 14. 1. 2010 súd vyzval súdneho exekútora na predloženie zmluvy o úvere. Písomnosťou doručenou súdu 29. 1. 2010 súdny exekútor oznámil súdu, že nebude predkladať zmluvu o úvere. Výzvou súdu zo dňa 20. 10. 2010 bol vyzvaný Stály rozhodcovský súd na predloženie kompletného rozhodcovského spisu. Následne bola predložená zmluva o úvere spolu so všeobecnými podmienkami a doručenkami. Dňa 29. 11. 2010 súd vydal poverenie pre súdneho exekútora. Uznesením Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 30. 11. 2010, č. k. 6Er/1113/2009 súd zastavil exekúciu z dôvodu, že bola vedená na základe exekučného titulu, ktorý priznáva zákonom nedovolené plnenie, ktoré je súčasne aj v rozpore s dobrými mravmi. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť 17. 2. 2011.

Rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 28. 3. 2014, č. konania 7C/224/2012-71 súd žalobu zamietol a žalovanému nepriznal náhradu trov konania. Uznesením Krajského súdu v Žiline zo dňa 30. 9. 2014, č. konania 8Co/493/2014-162 bol rozsudok Okresného súdu zrušený a vec vrátená na ďalšie konanie. V odôvodnení rozhodnutia odvolacieho súdu bolo uvedené, že pokiaľ okresný súd uviedol, že k dodržaniu zákonom stanovenej lehoty nemohlo dôjsť, pretože by to bolo na úkor riadneho výkonu spravodlivosti, rešpektovania základných princípov konania, nedošlo k zodpovedaniu otázky, či exekučný súd konal v exekučnej veci sústredene a prečo od februára 2010 do 20. 10. 2010 nekonal vôbec.

V súlade s ustanovením § 101 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku súd rozhodol aj v neprítomnosti účastníkov konania a právneho zástupcu žalobcu, ktorí boli na súdne pojednávanie riadne predvolaní. Žalovaný požiadal o ospravedlnenie neúčasti, z dôvodu zachovania hospodárnosti konania. Žalobca a jeho právny zástupca sa na súdne pojednávanie bez ospravedlnenia nedostavili. Súd rozhodol prihliadajúc na obsah spisu a doposiaľ vykonané dôkazy, keďže preukázaný skutkový stav umožňoval vydať meritórne rozhodnutie a nebol zistený vážny dôvod odročenia súdneho pojednávania. Návrh na prerušenie konania podaný žalobcom bol opätovne zamietnutý. Lehota na prípravu na súdne pojednávanie bola dodržaná.

Podľa § 9 ods. 1, 2 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (v znení do 31. 12. 2012):

Štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takýmto postupom spôsobená škoda.

Podľa § 44 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov (v znení do 31. 5. 2010):

Súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor v žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu. Ak súd zistí rozpor v žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Podľa § 44 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov (v znení do 31. 5. 2011):

Súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor v žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu. Táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d). Ak súd zistí rozpor v žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Podľa § 41 ods. 2 písm. d) zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov (v znení od 1. 6. 2011):

Podľa tohto zákona možno vykonať exekúciu aj na podklade

d) vykonateľných rozhodnutí rozhodcovských súdov a rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených.

Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka:

Výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti a citované zákonné ustanovenia súd žalobu zamietol, keď vykonaným dokazovaním nebola preukázaná jej dôvodnosť. Žalobca nepreukázal naplnenie atribútov zodpovednostného vzťahu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom exekučným súdom. Žalobca predovšetkým nepreukázal naplnenie primárneho atribútu zodpovednostného vzťahu, a to nesprávny úradný postup. Tvrdenie žalobcu o nevydaní poverenia na vykonanie exekúcie exekučným súdom po dobu viac ako 425 dní nebolo pravdivé. Nebolo pravdivé ani tvrdenie žalobcu o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia. Z pripojeného exekučného spisového materiálu bolo jednoznačne preukázané, že k vydaniu poverenia došlo, a to po uplynutí 336 dní. Dôvodom bola potreba zapožičania spisového materiálu Rozhodcovského súdu, obsahujúceho zmluvu o úvere. Na predloženie uvedenej zmluvy bol vyzvaný súdny exekútor, ktorý si edičnú povinnosť nesplnil. Až následne, po vyzvaní Rozhodcovského súdu bola predmetná listina predložená exekučnému súdu. Podľa konštantnej judikatúry Ústavného súdu SR samotné nedodržanie zákonom stanovenej lehoty (v danom prípade nevydanie poverenia v lehote 15 dní od doručenia žiadosti súdneho exekútora) sa nepovažuje automaticky za porušenie základného práva účastníka konania, keďže je potrebné zohľadniť všetky okolnosti prípadu. Nerešpektovanie lehôt ustanovených zákonom aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu samo o sebe nemusí znamenať porušenie článku 6 odsek 1 Dohovoru. Môže byť významné pri hodnotení, či sa celé konanie skončilo v primeranej lehote (Wiesinger v. Rakúsko, séria A č. 213). Je potrebné uviesť, že poverenie na vykonanie exekúcie nepredstavuje skončenie konania a uplynutie času v trvaní 336 dní mohlo byť právne významné pri hodnotení primeranosti celého konania. Žalobca však ani minimálnym spôsobom neodôvodnil zásah do jeho práva prekročením lehoty na vydanie poverenia o 336 dní, keďže v žalobe tvrdil zamietnutie žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, k čomu nedošlo. Súd takéto rozhodnutie v predmetnom exekučnom konaní nevydal. S poukazom na uvedené došlo k vyvráteniu už samotného skutkového základu primárneho atribútu zodpovednostného vzťahu, v dôsledku čoho bola žaloba zamietnutá (neunesenie bremena tvrdenia o nesprávnom úradnom postupe).

V zmysle zásady rovnosti strán v konaní súd bol viazaný vymedzením predmetu konania skutkovými tvrdeniami žalobcu v žalobe. Žaloba bola založená na tvrdení žalobcu o nesprávnom postupe súdu (v exekučnom konaní) spočívajúcom v tom, že k rozhodnutiu o žiadosti žalobcu o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie došlo po uplynutí zákonom stanovenej doby o viac ako 425 dní a to rozhodnutím o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia. Vykonaným dokazovaním, pripojením exekučného spisu sp. zn. 6Er/1113/2009 a vykonaním dôkazu listinami tvoriacim uvedený spisový materiál, bol vyvrátený celý skutkový základ vymedzený žalobou. Predovšetkým súd nerozhodol o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia. Naopak, poverenie bolo vydané. Uvedené tvrdenie žalobcu bolo preto nepravdivé. Obdobne nepravdivé bolo aj tvrdenie žalobcu, že k rozhodnutiu došlo po uplynutí zákonom stanovenej

doby o 425 dní. Tým bol vyvrátený celý skutkový základ žaloby opisujúci nesprávny úradný postup súdu v exekučnom konaní. 9né obdobie nečinnosti žalobcom nebolo tvrdené a žalobca na základe toho nedomáhal odškodnenia. Podľa vyššie uvedeného rozhodnutia Ústavného súdu sa nedodržanie zákonom stanovenej lehoty nepovažuje automaticky za porušenie základného práva účastníka konania, pretože je potrebné zohľadniť všetky okolnosti prípadu. Tieto okolnosti prípadu spočívali v postupe samotného žalobcu, ktorý podával na súd návrhy na vykonanie exekúcie v enormne hromadnom počte, ktorý objektívne znemožnil zamestnancom súdu, vybavujúcim exekučnú agendu, konať v kratších stagnačných lehotách (t.j. skôr od februára 2010 do 20. 10. 2010). Na uvedený postup takýchto subjektov bolo reagované aj legislatívou, keď zákonodarca vymedzil osobitný procesný postup súdu v prípade tzv. hromadných podaní, podľa § 42a Občianskeho súdneho poriadku, ako aj ustanovení § 139a a nasl. vyhlášky č. 543/2005 Z. z. o Spravovacom a kancelárskom poriadku pre okresné sudy, krajské sudy, špeciálny súd a vojenské sudy. Cieľom uvedenej úpravy bolo zamedziť paralyzovaniu činnosti súdov (predovšetkým exekučných oddelení), keďže súd bol povinný konať a poskytovať súdnu ochranu nielen vo veciach podaných žalobcom v exekučnom konaní, ale aj vo všetkých ďalších veciach exekučnej ako aj každej inej agendy. Krajský súd v Žiline Uznesením zo dňa 28. 5. 2013, č. konania 1Coe50/2013 v exekučnej veci oprávneného POHOTOVOSTĚ s.r.o., konštatoval, že „Ústavný súd SR vo vyššie citovanom (rozhodnutí) presne vystihol nielen časť absolútnej iracionality konania a postupu oprávneného, ale i to, ako jeho aktivity vníma zrejme celá sústava súdov Slovenskej republiky. Odvolací súd už vo svojich predchádzajúcich rozhodnutiach poukázal na to, že považuje za viac ako pozoruhodné, že oprávnený napriek svojmu dlhodobému pôsobeniu na tuzemskom trhu a enormnému kvantu exekučných vecí, v ktorých vystupuje ako oprávnený a v ktorých exekučné sudy zamietajú žiadosti ním zvoleného súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, resp. zastavujú exekúciu pre jej neprípustnosť, resp. pre rozpor exekučným titulom priznaného plnenia so zákonom, dobrými mravmi, zásadou poctivého obchodného styku, právnymi normami spotrebiteľského práva a podobne, nie je schopný zosúladiť svoje konanie - podnikanie so zákonom a základnými zásadami súkromnoprávných vzťahov a neustále vyhľadáva nové spôsoby, ako zákon obchádzať. Pokiaľ oprávnený chce docieľiť absolútnu súdnu ochranu svojich nárokov, mal by sa predovšetkým postarať o to, aby ním uplatňované nároky neboli v rozpore s príslušnou právnou úpravou a všeobecne akceptovanými právnymi zásadami.“ Ústavný súd SR v Uznesení sp. zn. IUS151/2013 zo dňa 13. 3. 2013 vyslovil nasledovné konštatovanie, na ktoré poukázal odvolací súd Krajského súdu v Žiline, sp. zn. 1Coe50/2013, „v kontexte s už uvedeným ústavným súdom už iba dodáva, že právny zástupca sťažovateľky aj takýmto spôsobom zahlcuje ústavný súd podaniami, o ktorých je/musí si byť už dopredu vedomý, že nebudú v konaní pred ústavným súdom vzhľadom buď na rovnaký spôsob ich vybavenia v predošlom období alebo na dôvod namietania neexistujúcich porušení základných práv a slobôd úspešné a ktorých spracovanie z hľadiska časového a kapacitného bráni ústavnému súdu venovať sa tým veciam, ktoré si zasluhujú pozornosť, dokonca i jeho zásah. Takýto postup advokátskej kancelárie ústavný súd vníma len ako snahu o získanie materiálnych prostriedkov (odmeny) bez ohľadu na to, či takýto postup zákon umožňuje a je to porušením buď zákonných alebo etických povinností advokáta.“

Legislatívna úprava ust. § 44 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti, v dôsledku uvedeného vyňala vykonateľné rozhodnutia rozhodcovských súdov zo zákonom stanovenej 15 dňovej lehoty na vydanie poverenia od doručenia žiadosti súdneho exekútora. Bolo to v dôsledku správania sa podnikateľských subjektov, teda aj žalobcu, vo vzťahu k nerešpektovaniu noriem na ochranu spotrebiteľa. Nemožno prehliadať, že návrh na vykonanie exekúcie žalobca podal nedôvodne, keďže exekúcia bola zastavená. Aj s poukazom na nižšie uvedené dôvody výkon práva žalobcu bol v rozpore s dobrými mravmi, predstavujúci účelovo vykonštruovaný nárok, obsahujúci nepravdivé tvrdenia. Nemožno prehliadať jeho množstvo žalôb rovnakého typu podaných na súdoch SR, bez preukázania legitímneho cieľa a hodnotového výkladu práva. Ide o v teórii práva označovaný typ žaloby ako „žalobné zneužitie práva“. Vykonaným dokazovaním tak nebolo preukázané, že zo strany exekučného súdu došlo k nesprávnemu úradnému postupu, aj s poukazom na ďalšie nižšie uvedené dôvody.

Zámerom zákonom stanovenej lehoty na vydanie poverenia v trvaní 15 dní bolo zefektívnenie exekučného konania a snaha dosiahnuť, aby poverenie na vykonanie exekúcie nebolo zdržiavané nečinnosťou exekučného súdu. Uvedená lehota je pre súd záväzná len do tej miery, ak by jej nedodržanie mohlo byť označované za zbytočný prietah. Uvedená lehota predstavovala ideálnu predstavu zákonodarcu o dobe potrebnej na to, aby sa poverenie mohlo vydať. Pre záver o zbytočných prietahoch exekučného súdu však nestačí len samotné prekročenie pätnásťdňovej lehoty,

ale aj naplnenie ďalších relevantných okolností prípadu. Medzi takéto okolnosti patrí správanie sa oprávneného, jeho súčinnosť, iné procesné prekážky, vrátane ďalšieho priebehu konania, postupu exekútora a exekučného súdu. Novelizovaná práva úprava ustanovenia § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci (od 1. 1. 2013) explicitne zakotvila už aj požiadavku posúdenia nesprávneho úradného postupu v závislosti od výsledkov právoplatných rozhodnutí označených súdov (Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu alebo Ústavného súdu SR) alebo vybavenia sťažnosti na prietahy, prípadne žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prietahy.

Nemožno však opomenúť správanie sa samotného žalobcu, vzhľadom na potrebu prihliadania na konkrétne okolnosti prípadu v zmysle vyššie označenej judikatúry súdov. Predovšetkým štát nezodpovedá za správanie sa účastníka konania ako poškodeného. Primeraná rýchlosť konania je jednou z podmienok spravodlivého procesu v širšom zmysle slova. Príliš dlhé konanie ohrozuje jeho účinnosť, pričom pomalá spravodlivosť je považovaná za odmietnutú spravodlivosť. Rýchlosť však neznamená prenáhlenosť. Konanie musí byť čo najrýchlejšie ale tak, aby tým neutrpela jeho kvalita. Rýchlosť nesmie ísť na úkor riadneho výkonu spravodlivosti a rešpektovania ostatných základných princípov konania (rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu *Neumeister v. Rakúsko* zo dňa 27. 12. 1968). V rozhodnutí vo veci *Bodaerdd v. Belgicko* zo dňa 22. 10. 1992 Európsky súd pre ľudské práva v Štrasburgu uviedol, že článok 6 predpisuje rýchlosť súdneho konania, ale súčasne zakotvuje všeobecnejší princíp riadneho výkonu spravodlivosti. Dohovor taktiež ráta s tým, že konanie sa nemá príliš unáhliť. S poukazom na tzv. „interpretačnú právoplatnosť“ judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu bolo elementárnou povinnosťou exekučného súdu náležite skúmať podmienky vydania poverenia, s čím je spojené plynutie času. Je všeobecne známe, že aplikácia komunitárneho práva v oblasti noriem na ochranu spotrebiteľa predstavovala prelomenie predchádzajúcej súdnej praxe aj v oblasti exekučného konania. Osobitne v období pred legislatívnymi zmenami exekučného poriadku, smerujúcimi k úplnej transpozícii smerníc európskeho práva. Žalobca, ktorý poukazoval na zásah do svojich podnikateľských aktivít, práve v ich dôsledku sa stal centrom pozornosti ochrany spotrebiteľa v Slovenskej republike, ako aj na úrovni príslušných orgánov Európskej únie. Podmienky poskytovania úverov, na základe ktorých boli vydávané exekučné tituly predstavujúce rozhodcovské rozsudky, boli kvalifikované ako neprijateľné podmienky. V tomto smere je potrebné poukázať na rozhodnutie Európskeho súdneho dvora v Luxemburgu, ktorý vo svojom rozhodnutí *Asturcom Telecomunicaciones C-40/08* zdôrazňuje povinnosť súdu ex offo skúmať neprijateľné podmienky aj bez námietky účastníka konania. S cieľom zabezpečiť úroveň ochrany, ktorú chce smernica 93/13 dosiahnuť, Súdny dvor viackrát zdôraznil, že nerovný stav medzi spotrebiteľom a predajcom alebo dodávateľom môže byť kompenzovaný iba pozitívnym zásahom, vonkajším vo vzťahu k samotným účastníkom zmluvy (rozsudky *Oceano Grupo Editorial a Salvat Editores, C-240/98* až *C-244/98*, *Mostaza Claro, C-165/05*). Možnosť skúmať aj bez návrhu nekalú povahu podmienky predstavuje prostriedok vhodný na dosiahnutie výsledku stanoveného v článku 6 smernice 93/13, teda na zabránenie tomu, aby jednotlivý spotrebiteľ nebol viazaný nekalou podmienkou. Súčasne na dosiahnutie cieľa stanoveného v článku 7 smernice, pretože takéto preskúmanie môže mať odradzujúci účinok smerujúci k ukončeniu používania nekalých podmienok v zmluvách uzavretých so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov. Osobitne je potrebné poukázať na Uznesenie Európskeho súdneho dvora v Luxemburgu zo dňa 16. 11. 2010, *POHOTOVOSTĚ, s. r. o., proti O. P.*, C-76/10, ktorý práve vo vzťahu k žalobcovi rozhodol, že Smernica Rady 93/13/EHS z 5. 4. 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách ukladá vnútroštátnemu súdu, ktorý rozhoduje o návrhu na nútený výkon právoplatného rozhodcovského rozhodnutia vydaného bez účasti spotrebiteľa, povinnosť aj bez návrhu posúdiť nekalú povahu sankcie obsiahnutej v zmluve o úvere uzavretej poskytovateľom úveru so spotrebiteľom a uplatnenej v tomto rozhodnutí, ak tento súd má na tento účel k dispozícii nevyhnutné informácie o právnom a skutkovom stave a podľa vnútroštátnych procesných pravidiel môže uvedený súd vykonať takéto posúdenie v rámci obdobných konaní na základe vnútroštátneho práva. Je úlohou dotknutého vnútroštátneho súdu určiť, či sa má podmienka zmluvy o úvere, upravujúca sankciu v neprímerane vysokej výške považovať za nekalú v zmysle článkov smernice. V prípade kladnej odpovede je úlohou vnútroštátneho súdu vyvodiť všetky dôsledky, ktoré z toho vyplývajú podľa vnútroštátneho práva, s cieľom ubezpečiť sa, že tento spotrebiteľ nie je viazaný touto podmienkou.

V kontexte vyššie uvedeného bolo povinnosťou exekučného súdu postupovať v súlade s právnou úpravou na ochranu spotrebiteľa a v súlade s judikatúrou komunitárneho práva, v dôsledku čoho objektívne nemohlo dôjsť k dodržaniu zákonom stanovenej lehoty na vydanie poverenia.

Nedodržanie uvedenej zákonom stanovenej lehoty nemohlo byť na úkor riadneho výkonu spravodlivosti, rešpektovania základných princípov konania, najmä kompenzovania nerovného stavu medzi spotrebiteľom a dodávateľom služby (posudzovaním nekalých podmienok zmluvy). V predmetnom exekučnom konaní aj došlo k zastaveniu exekúcie v plnom rozsahu. Finálna legislatívna úprava ustanovenia § 44 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov vyňala vykonateľné rozhodnutia rozhodcovských súdov zo zákonom stanovenej pätnásťdňovej lehoty na vydanie poverenia od doručenia žiadosti súdneho exekútora. Práve v dôsledku správania sa podnikateľských subjektov, teda aj žalobcu, vo vzťahu k nerešpektovaniu noriem na ochranu spotrebiteľa.

Z dôvodu nepreukázania základu nároku zodpovednosti žalovaného za vznik škody nebol daný žiaden dôvod vykonávať ďalšie dokazovanie a zaoberať sa námietkami vo vzťahu k ďalším atribútom zodpovednostného vzťahu, vrátane námietky premlčania (vzťahujúcej sa na iné obdobie vymedzené žalovaným). Nebol taktiež dôvod na vydanie medzitýmneho rozsudku, ktorý má svoje opodstatnenie len v prípade preukázaného základu nároku. V čase vyhlásenia rozsudku už došlo k uplynutiu zákonom stanovenej lehoty v súvislosti s predbežným prerokovaním nároku.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého ustanovenia žalovanému, ktorý bol v konaní úspešný, vznikol nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v konaní neúspešnému. Z dôvodu, že žalovaný náhradu trov konania nevyčísľil a z obsahu spisu nevyplývala, súd rozhodol tak, že žalovanému sa nepriznáva náhrada trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Žiline v dvoch vyhotoveniach.

Podľa § 205 ods. 1 OSP v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje, dátum, podpis) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 OSP odvolanie proti rozsudku, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov.